Eduskunnan tarkastusvaliokunnan lausuntopyyntö

Eduskunnan tarkastusvaliokunnassa on käsittelyssä asuntopolitiikan kehittämiskohteita koskeva aihe, O 61/2016 vp. Asiasta valmistui hiljattain tarkastusvaliokunnan tilaama tutkimus. Valiokunnan jatkotyöskentelyä varten valiokunta pyytää Lieksan kaupungilta kirjallista asiantuntijalausuntoa.

Lausunnossa pyydetään kiinnittämään oman toimintanne ja asiantuntemuksenne perusteella huomiota erityisesti seuraaviin asuntopolitiikan kehittämistarpeita ja - haasteita koskeviin kysymyksiin:

1) arvioikaa tutkimuksen keskeisiä johtopäätöksiä ja kehittämisehdotusten toimivuutta
2) esittäkää omat näkemyksenne harjoitetusta asuntopolitiikasta ja sen ongelmakohdista sekä ongelmien syistä ja seurauksista
3) esittäkää arvio asuntopolitiikan kehittämishaasteista ja esittäkää omat kehittämisehdotuksenne.

Lausunto pyydetään lähettämään 12.2. 2018 mennessä sähköpostiosoitteeseen trv@eduskunta.fi

Lieksan kaupungin lausunto:

Eduskunnan tarkastusvaliokunnan tilaama asuntopolitiikan kehittämiskohteita selvittänyt julkaisu on mielenkiintoinen koonti suomalaiseen asuntopolitiikkaan liittyvistä ongelmista ja ehdotuksista näiden ongelmien ratkaisemiseksi. Lieksan kaupunki yhtyy julkaisun näkemykseen siitä, että asuntopolitiikan yleiset kehittämishaasteet liittyvät asuntojen kysynnän ja tarjonnan väliseen epätasapainoon. Valitettavasti selvitys ei kuitenkaan tuo varsinaisesti juurikaan uutta asuntopolitiikasta käytävään keskusteluun. Voidaan todeta, että julkaisussa esitettyjä asioita on ehdotettu asuntopoliittisessa keskustelussa aiemminkin.

Selvityksestä on havaittavissa se, että sen laatineen tutkijaryhmän näkökulma asuntopolitiikkaan on monilta osin varsin taloustieteellinen ja ekonomistinen. Selvityksessä olisi voitu huomioida myös laajempaa yhteiskuntapoliittista näkökulmaa asuntopolitiikkaan.

Lieksan kaupungin kannalta on merkittävää, että selvityksessä ei ole tarkasteltu lainkaan väestöltään vähenevillä alueilla toimivien vuokrataloyhteisöjen toimintaan liittyviä haasteita. Raportti on keskittynyt lähes kokonaan kasvukeskusalueiden asuntopolitiikkaan. Väestöltään vähenevillä alueilla toimivien vuokrataloyhtiöiden asuntokantaan liittyy merkittäviä riskejä, jotka liittyvät erityisesti asuntojen huomattavaankin vajaakäyttöön. Nämä riskit voivat realisoitua julkisille toimijoille, niin valtiolle kuin kunnillekin, yhtiöiden lainojen takaajina. Tämän takia on tärkeää, että ympäristöministeriössä valmistellaan toimia, joilla voidaan selvästi parantaa väestöltään vähenevillä alueilla toimivien vuokrataloyhteisöjen toimintaedellytyksiä.

Lieksan kaupungin mielestä asuntopolitiikan pitkäjänteisyyttä tulee lisätä. Tällä hetkellä asuntopolitiikan suunta saattaa vaihdella merkittävästikin hallituskausittain. Tämän vuoksi asuntopolitiikan ennustettavuus on kärsinyt. Erityisesti tämä koskettaa pysyvästi vuokra-asuntokäyttöön omakustannusperiaatteella tuottavia yleishyödyllisiä toimijoita. Tukiehdot vaikuttavat vuokrataloyhteisöjen halukkuuteen tuottaa kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa. On huomattava, että rajoitusten vastapainona korkotukijärjestelmässä pitää olla aina reaalista tukea ja tukiehtojen tulee olla sellaiset, että ne motivoivat tuottamaan kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa pysyvään vuokra-asuntokäyttöön. Lieksan kaupunki ehdottaa, että Suomeen on luotava pitkäjänteinen asunto-ohjelma, joka ulottuu vähintään vuoteen 2030 saakka. Ohjelmassa on pureuduttava kasvukeskusten asuntotilanteen parantamisen lisäksi muun muassa väestöltään vähenevien alueiden kysymyksiin, korjausrakentamiseen, asuntokannan ylläpitoon sekä lainaehtoihin.

Jarkko Määttänen
kaupunginjohtaja